

Verzameldocument

Regionale Werkgroep Toepasbare regels

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Wat is het Omgevingsloket?.....	3
1.2	Wat houden Toepasbare regels in?.....	3
1.3	Wat is de samenhang van Toepasbare regels met het omgevingsplan?	3
1.4	Wat zijn de minimale acties voor inwerkingtreding?.....	3
1.5	Wat doet de regionale werkgroep?	4
1.5.1	Voor welke activiteiten hebben we vragenbomen opgesteld?	4
1.5.2	Welk stappenplan hebben we hierbij gevolgd?	4
1.5.3	Wat is het doel van de sessies?	4
1.6	Leeswijzer	5
1.7	Kanttkening	5
2.	Knelpunten en tips	6
2.1	Welke knelpunten worden er gesignaleerd?	6
2.2	Welke tips zijn er om deze knelpunten te voorkomen/genezen?	6
	Tip 1: Je kan het niet alleen, integraal werken is noodzakelijk.	6
	Tip 2: Het opstellen van Toepasbare regels is een tijdrovende exercitie, maak hier genoeg tijd voor vrij.....	6
	Tip 3: Het is niet 'willen', maar 'moeten', dit moet ook bij het gemeentebestuur landen wil je voortvarend aan de slag kunnen gaan met de Toepasbare regels.	6
	Tip 4: Het opstellen van Toepasbare regels is nieuw, zorg ervoor dat het team vooraf goed geïnformeerd is.	7
	Tip 5: Gedachtegoed	7
	Tip 6: Een duidelijke planning (wanneer welke activiteit) helpt.	7
	Tip 7: Beginnen met de simpelste Toepasbare regels.....	7
	Tip 8: Indieningsvereisten	7
	Tip 9: Regionaal	7
	Tip 10: Communicatie	8
	Tip 11: Overdracht aan de regelanalist	8
3.	Vragen en antwoorden.....	10
3.1	De bruidsschat.....	10
3.1.1	Omgang met de bruidsschat	10
3.1.2	Toepasbare regels voor indieningsvereisten bruidsschat aanpassen	10
3.1.3	Indieningsvereisten in de bruidsschat, toestemmingen in lokale verordeningen	11
3.1.4	Instellen van de behandeldienst in het DSO	11
3.2	Uitwerking van activiteiten	12

3.2.1	Uitwerking activiteit 'Slopen' in het Bbl	12
3.2.2	Uitwerken van de activiteit 'Slopen en/of asbest verwijderen'	12
3.2.3	Uitwerken van de activiteit 'Woning bouwen'	13
3.2.4	Ontheffing aanvragen.....	13
3.2.5	Toepasbare regels m.b.t. stads of dorpsgezicht.....	14
3.3	Wat moet de gemeente doen	14
3.3.1	Toepasbare regels van het Rijk.....	14
3.3.2	Milieuonderdelen	15
3.4	Toepasbare regels en het omgevingsplan.....	15
3.4.1	Het (niet) opnemen van regels in het DSO als deze niet in het omgevingsplan staan .	15
3.5	Aanvragen.....	16
3.5.1	Het indienen van een papieren aanvraag	16
3.5.2	Generiek aanvraagformulier bouwactiviteit	17
3.5.3	Participatie bij de omgevingsvergunning	17
3.6	Techniek	18
3.6.1	De functionele structuur	18
3.6.2	Het nut van beslistabellen	18
3.6.3	Aansluiting	19
3.6.4	Verschil tussen een aanvraagformulier en een vergunningcheck	19
3.6.5	Uitbreiden begrippen/werkzaamheden DSO	20
3.6.6	Uitbreiden begrippen/werkzaamheden DSO	20
3.6.7	Verwijderen activiteit	20
3.6.8	Importeren vragenbomen werkzaamheden/activiteiten	21
3.6.9	Software voor indienen vergunningsaanvraag	21

1. Inleiding

Voor jullie ligt het verzameldocument van de regionale Werkgroep Toepasbare regels. In dit document zijn o.a. de tijdens de sessies gestelde vragen en antwoorden samengebracht. Hiernaast zijn knelpunten en tips verzameld. Dit document is dynamisch en wordt periodiek aangevuld op basis van de laatste inzichten.

1.1 Wat is het Omgevingsloket?

Digitalisering is een belangrijk instrument om de Omgevingswet tot een succes te maken. Onder meer daarom wordt het digitaal stelsel Omgevingswet (hierna: DSO) ontwikkeld. Het DSO krijgt voor de gebruiker de vorm van één digitaal loket. Digitale informatie over de leefomgeving is straks op 1 plek te vinden: in het Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen snel zien wat mag en wat niet volgens de Omgevingswet. Hierbij kan ook online een vergunningscheck worden gedaan om te zien of een vergunning of melding nodig is.

1.2 Wat houden Toepasbare regels in?

Eén van de beoogde toepassingen van het Omgevingsloket zijn vragenbomen. Met een vragenboom krijgt een gebruiker, zoals een initiatiefnemer, concreet antwoord op bijvoorbeeld de vraag: “Mag ik hier (op deze locatie) mijn initiatief starten of heb ik daar bijvoorbeeld een vergunning voor nodig?”. Om deze vragenbomen zo gebruiksvriendelijk mogelijk te laten werken, worden de (juridische) regels over de fysieke leefomgeving vertaald naar Toepasbare regels. Toepasbare regels gaan dus verder dan de vaak wat juridisch ervaren regels in verordeningen en omgevingsplannen. Juridische regels zetten het (lokale) beleid centraal. Toepasbare regels zetten de gebruiker en zijn activiteiten centraal. Een Toepasbare regel is een vertaling van een juridische regel naar een voor de initiatiefnemer begrijpelijke vraag.

Wanneer vanuit de vragenboom blijkt dat er een vergunning of een melding nodig is, kan de gebruiker dit direct aanvragen via het Omgevingsloket. De gemeente stelt hiervoor indieningsvereisten op. Ook voor het uitvragen van alle indieningsvereisten kan gebruik worden gemaakt van vragenbomen.

1.3 Wat is de samenhang van Toepasbare regels met het omgevingsplan?

Gemeenten leggen hun juridische regels voor de fysieke leefomgeving vast in een omgevingsplan. Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt heeft iedere gemeente een omgevingsplan van rechtswege met een tijdelijk en een nieuw deel. Het tijdelijke deel bestaat uit de dan geldende bestemmingsplannen en beheersverordeningen, de bruidsschat en een aantal andere gemeentelijke plannen en verordeningen. De bruidsschat bevat rijksregelgeving die met de invoering van de Omgevingswet gedecentraliseerd wordt, onder andere naar gemeenten.

Het omgevingsplan wordt middels de STOP-standaard gepubliceerd in de landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB) en is vervolgens via de viewer van het Omgevingsloket te raadplegen. Het maken van de Toepasbare regels gebeurt tegelijkertijd met het maken van de juridische regels. Toepasbare regels worden in de software omgezet naar XML-code die voldoet aan de standaard Toepasbare regels (STTR).

1.4 Wat zijn de minimale acties voor inwerkingtreding?

De VNG heeft een document beschikbaar gesteld aan gemeenten met daarin de minimale acties Omgevingswet. De minimale acties geven weer welke voorbereidingen gemeenten voor inwerkingtreding van de Omgevingswet minimaal moeten treffen, om te kunnen werken volgens de wet. Daarnaast worden in het document van de VNG adviezen weergegeven, die niet verplicht zijn

per inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar die wel noodzakelijk zijn voor het bereiken van de doelen van de wet.

Eén van de adviezen is het kunnen opstellen en aanleveren (aan Omgevingsloket) van vragenbomen voor de vergunningcheck, conform de STTR, onder behoud van het huidige dienstverleningsniveau. Het behouden van het huidige dienstverleningsniveau is bestuurlijk overeengekomen. Dit betekent dat het Omgevingsloket bij inwerkingtreding van de Omgevingswet vergunningenchecks biedt voor de topactiviteiten. Topactiviteiten zijn activiteiten waarvoor vaak aanvragen of meldingen worden gedaan, zoals het bouwen van een uitbouw of een dakkapel. Een deel van deze vragenbomen wordt meegeleverd met de bruidsschat (overdracht Rijkswet- en regelgeving naar gemeenten) en valt daarna onder gemeentelijk beheer. Een klein deel moet door de gemeente zelf opgesteld worden. Een beperkte voorzet (t.a.v. kap, uitrit en objecten) hiertoe is inmiddels vrijgegeven door de VNG, wat gemeenten vervolgens zelf desgewenst kunnen aanpassen.

1.5 Wat doet de regionale werkgroep?

Vanaf december 2020 is een regionale, multidisciplinaire werkgroep aan de slag met het oefenen en opstellen van Toepasbare regels.

1.5.1 Voor welke activiteiten hebben we vragenbomen opgesteld?

De werkgroep heeft zich onder meer op de volgende activiteiten gericht:

- Reclame plaatsen
- Uitrit aanleggen of veranderen
- Kappen
- Slopen en/of asbest verwijderen
- Overig bouwwerk bouwen
- Bijbehorend bouwwerk bouwen
- Dakkapel plaatsen
- Woning bouwen
- Overige veranderingen aan bestaande bouwwerken
- Werk of werkzaamheden uitvoeren

1.5.2 Welk stappenplan hebben we hierbij gevolgd?

Het opstellen van de Toepasbare regels is gedaan aan de hand van de volgende stappen:

- Zoek eigen regelgeving op
- Bepaal plichten
- Analyseer welke vragen (zowel check als indieningsvereisten)
- Benoem toelichtingen
- Schets vragenboom/beslistabel
- Digitaliseer in regelbeheerssoftware
- Upload naar het DSO

1.5.3 Wat is het doel van de sessies?

Als er activiteiten zijn waarover vragen zijn, kunnen deze in de werkgroep worden voorgelegd en wordt er samen naar gekeken. Hiernaast kunnen organisaties opgestelde Toepasbare regels interbestuurlijk beproeven. Hierbij leveren de organisaties die al zover zijn vooral de input en luisteren de organisaties die nog wat minder ver zijn mee.

Geconcludeerd is dat de aanwezige organisaties inmiddels zover uiteenlopen dat het verdelen van de activiteiten in zijn algemeenheid niet meer gaat lukken. Wel wordt nog gekeken of dit voor de top milieuactiviteiten wenselijk zou zijn.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt stilgestaan bij de knelpunten en worden er tips gegeven. In hoofdstuk 3 zijn de vragen en antwoorden verzameld. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in 7 onderwerpen, te weten (I) De bruidsschat, (II) Uitwerking van activiteiten, (III) Wat moet de gemeente doen, (IV) Toepasbare regels en het omgevingsplan, (V) Aanvragen, (VI) Techniek en (VII) Berkeley Bridge.

1.7 Kanttekening

Dit document is **geen** handreiking om Toepasbare regels op te stellen. In dit document zijn o.a. de tijdens de sessies van de regionale Werkgroep Toepasbare regels gestelde vragen en antwoorden samengebracht. Hiernaast zijn knelpunten en tips verzameld.

- De [Handreiking Toepasbare regels](#) van de VNG beschrijft de structuur van Toepasbare regels en de stappen om Toepasbare regels op te stellen.
- [Verschillende webinars](#) besteden aandacht aan Toepasbare regels, de relatie met dienstverlening en het verwerven van software voor Toepasbare regels.
- Meer informatie over wat gemeenten moeten doen om het [huidige dienstverleningsniveau te houden](#) is te vinden op de website van het Informatiepunt Leefomgeving.
- Meer informatie over de [Bruidsschat en de bijbehorende Toepasbare regels in het DSO](#) is te vinden op de website van het Informatiepunt Leefomgeving.
- Op de website van het programma 'Aan de slag' staan de [beschikbare Toepasbare regels op oefenomgeving DSO](#) .
- Er zijn verschillende [bronnen met Toepasbare regels voor het omgevingsplan](#) beschikbaar.
- De [Softwarerequirements](#) en de [Marktverkenning Omgevingswetsoftware](#) helpen bij het verwerven van software voor Toepasbare regels. De [Marktverkenning Omgevingswet dienstverlening](#) helpt bij het selecteren van een dienstverlener die de gemeente ondersteunt bij het gaan werken met Toepasbare regels.

2. Knelpunten en tips

In dit hoofdstuk worden de verzamelde knelpunten en tips weergegeven.

2.1 Welke knelpunten worden er gesignaleerd?

Tijdens de sessies is er een zestal vaak voorkomende knelpunten gesignaleerd. Deze knelpunten zijn als volgt:

1. Juridische regels zijn niet correct
2. Discrepancie tussen uitvoering en juridische regel
3. Ontbreken van 'Proceseigenaar Toepasbare regels'
4. Onduidelijkheid uitvoeren rol/taak/functie regelanalist
5. Capaciteit
6. Meenemen van bestuur en management

2.2 Welke tips zijn er om deze knelpunten te voorkomen/genezen?

In deze paragraaf worden tips gegeven om met bovenstaande knelpunten om te gaan.

Tip 1: Je kan het niet alleen, integraal werken is noodzakelijk.

Alle partijen die tot nu toe proeven en ervaringen hebben opgedaan komen tot de conclusie dat het erg waardevol is gezamenlijk de ontwerp vragen te stellen over wat de activiteit is, wat voor locaties van toepassing zijn, welke regels men heeft en wat er in het loket aan dienstverlening gevuld moet worden. Aangeraden wordt om al in een vroeg stadium in gesprek te treden met de verschillende afdelingen en daar niet mee te wachten tot na het opstellen van de juridische regels.

Om tot goede Toepasbare regels te komen is een multidisciplinair team gewenst dat minimaal bestaat uit:

- een jurist;
- een regelbeheeranalist;
- een vergunningverlener;
- en/of een dienstverlener.

Aangeraden wordt om dit team aan te vullen met:

- een beleidsmedewerker;
- een handhaver;
- en specialisten van bijvoorbeeld een omgevingsdienst.

Wanneer activiteiten raken aan andere bestuurslagen zoals het Rijk, de provincie of het waterschap, is het aan te raden om ook hen erbij te betrekken.

Tip 2: Het opstellen van Toepasbare regels is een tijdrovende exercitie, maak hier genoeg tijd voor vrij.

Er dient tijd ingeruimd te worden zodat het team met de Toepasbare regels aan de slag kan. Idealiter wordt er gesproken van 4 uur per week (ofwel een dagdeel), voor alle leden van het team. Ervaring bij andere gemeenten leert bijvoorbeeld dat voor de vertaling van de regels uit de APV gemiddeld 5 dagdelen (20 uren) nodig zijn.

Tip 3: Het is niet 'willen', maar 'moeten', dit moet ook bij het gemeentebestuur landen wil je voortvarend aan de slag kunnen gaan met de Toepasbare regels.

Tip 4: Het opstellen van Toepasbare regels is nieuw, zorg ervoor dat het team vooraf goed geïnformeerd is.

Het delen van de pre-omgeving met de betrokken collega's blijkt uiterst behulpzaam. Online zijn meerdere (gratis) gebruikerstrainingen, maar ook [webinars over Toepasbare regels](#) beschikbaar. Het is van belang dat de leden van het team de nodige kennis op doen.

Tip 5: Gedachtegoed

Er moet echt vanuit de gedachte van de bruidsschat aan de slag worden gegaan, de gedachte vanuit het BOR moet worden losgelaten. Wordt bij opbouw van het omgevingsplan gedacht vanuit de bestaande regelgeving (stapsgewijs lerende aanpak), dan is vertaling naar Toepasbare regels een tijdrovende klus. Hierbij blijft mogelijk sprake van complexe regels die niet toepasbaar te maken zijn. Bij de opbouw van het omgevingsplan is het vanuit dat opzicht beter om de bestaande regelingen los te laten en te bedenken wat echt noodzakelijk is om te regelen (ontwerpgerichte aanpak). Vanuit die noodzaak kan worden bedacht welke (toepasbare) regels worden gesteld.

De ervaring is dat het huidige BOR (artikel 2 en 3) voor 95% is doorgevoerd in het nieuwe Omgevingsloket, er zijn enkel een paar kleine wijzigingen. Tijdens de sessies is het advies meegegeven om zelf te gaan ervaren waar die kleine wijzigingen zitten door aan de slag te gaan.

Tip 6: Een duidelijke planning (wanneer welke activiteit) helpt.

De vergunningchecks die door het Rijk worden aangeleverd zitten goed in elkaar, een uiterste vorm van controle is niet nodig. Ook is het niet nodig om overal vragenbomen voor op te stellen. Maak een planning van wat je op wilt pakken en (voor) wanneer je dit wilt doen.

Tip 7: Beginnen met de simpelste Toepasbare regels

Waar begin je? Een veel gehoorde aanpak is te beginnen bij de juridische regels (die heeft men immers al) en daar later Toepasbare regels van te maken voor de dienstverlening. Het maken van juridische regels is cruciaal:

- De juridische regels moeten inhoudelijk bijdragen aan de gestelde beleidsdoelen.
- Ze moeten daarnaast begrijpelijk en logisch zijn voor alle gebruikers, er moeten Toepasbare regels van gemaakt kunnen worden.
- Tot slot dienen de juridische regels via de standaard STOP/TPOD voor het omgevingsplan verwerkt kunnen worden in het DSO-LV.

Het maken van Toepasbare regels kan in eerste instantie zonder software plaatsvinden, Excel kan gebruikt worden om een beslistabel te maken of een vragenboom kan geschetst worden op papier.

Ervaring leert dat het handig is om te beginnen met de 10 topactiviteiten van jouw organisatie. Binnen deze topactiviteiten kunnen de RIKS activiteiten (reclame, in- en uitrit, kappen en slopen) als eerste worden uitgewerkt.

Tip 8: Indieningsvereisten

Zodra de indieningsvereisten voor één activiteit zijn opgesteld, kan er een hoop gekopieerd en geplakt worden naar de indieningsvereisten voor andere activiteiten. Denk bijvoorbeeld aan de tekst over het moeten aanleveren van een foto en een tekening. Heb hier oog voor, zodat je geen dubbel werk doet.

Tip 9: Regionaal

Het is belangrijk dat er op regionaal niveau oog gehouden wordt voor o.a. afstemming over welstandsvrije gebieden en beschermde dorpsgezichten.

Tip 10: Communicatie

De huidige regelgeving is voor burgers niet te begrijpen (juridische/vakinhoudelijke taal). De regels laten checken/testen door burgers is belangrijk. Hiernaast moet er gecommuniceerd worden over het DSO en de werking hiervan.

Bij voorkeur worden begrippen gebruikt die aansluiten bij het normale spraakgebruik. Dan hoeven die begrippen niet gedefinieerd of uitgelegd te worden. Als dat niet lukt, wordt aangeraden om alle lastig te begrijpen begrippen van een toelichting of definitie te voorzien. Let hierbij op:

- consistentie;
- en of de gebruikte begrippen uit de juridische regels zo gebruikt kunnen worden bij de Toepasbare regels.

Tip 11: Overdracht aan de regelanalist

De Toepasbare regels moeten straks ook weer aangepast worden op het omgevingsplan. Het opstellen van de Toepasbare regels is een taak waar men niet omheen kan en loopt in ieder geval door tot december 2029. De rol van de Werkgroep Toepasbare regels binnen de eigen organisatie moet straks overgedragen worden aan één of twee personen. Het is handig om nu al na te denken over die overdracht. Afhankelijk van de grootte van de organisatie, is het verstandig om minimaal 2 regelanalisten aan te stellen. Mocht de eerste regelanalist dan afwezig zijn, kunnen de werkzaamheden gewoon doorlopen. Het is praktisch als de rol van de Toepasbare regel analist ingevuld wordt door iemand die dichtbij het omgevingsplan staat. Er dient nagedacht te worden over de volgende vraag: Is dit een taak die iemand erbij krijgt of echt een nieuwe functie? Ter illustratie worden op de volgende pagina 2 functievoorbeelden gegeven.

Margreet: regelanalist, regelbeheerder

Werkzaam bij: provincie, waterschap, gemeente, rijk
Beroepsgroepen: beleidsmakers, analisten, regelbeheerders

Margreet Spil,
28 jaar

Een van de platen van een beslisboom. Tijdens een praktijkproef hebben we deze gemaakt.

Analytisch
Precies
Nauwkeurig
Geordend
Gestructureerd

Mijn baan

Ik ben regelanalist bij de gemeente. Dit is een nieuwe functie voor de gemeente. Ik heb hiervoor bij een groot bedrijf in de levensmiddelenindustrie gewerkt. Daar hield ik de regels bij die bepaalden of een nieuw product in een bepaald land op de markt toegelaten zou worden. Bij de gemeente stel ik de toepasbare regels op van de stukken wetgeving die Miquel mij aanlevert. Ik zorg dat de regels kloppen, volledig zijn en naar de juiste versie van de wetgeving verwijzen. Als ik ergens niet uit kom, overleg ik met Miquel. Soms komt er dan een wijziging op de juridische regels, of een nieuwe locatie waar de toepasbare regels mee werken.

Ik zorg met behulp van software dat de toepasbare regels in de registratie toepasbare regels komen te staan.

Mijn doelen

- Regels moeten begrijpelijk zijn voor de initiatiefnemer
- Het moet juridisch kloppen
- Ik wil wijzigingen snel kunnen doorvoeren
- Er moet samenhang zijn tussen de juridische regels en het digitaal loket

Mijn verantwoordelijkheden

- Eindverantwoordelijk om de toepasbare regels op de juiste manier in het loket te krijgen
- Keuzes en dilemma's vanuit de toepasbare regels voorleggen Miquel
- Afstemmen met KCC over juiste formuleringen en toelichtingen in loket
- Afstemmen met ICT over leveranciers regelsoftware en technische koppelingen
- Afstemmen met geo-afdeling over de aanwezigheid van de juiste locaties
- Afstemmen met VTH over de juiste informatie uitvraag in de indieningsvereisten

Mijn kennis en opleiding

Ik heb een WO opleiding gedaan. Mensen met een taalkundige opleiding, informatietechnologie of biologie zijn goed in staat deze werkzaamheden uit te voeren. Het is belangrijk kennis te hebben van bedrijfsregels, ontwerp- en modelleertechnieken en ICT.

Mijn zorg

Mijn zorg is dat juridische regels nog niet goed toepasbaar te maken. Dat moet anders.

Miquel: juridisch adviseur

Werkzaam bij: provincie, waterschap, gemeente, rijk
Beroepsgroepen: juristen, beleidsmakers

Miquel Mangos,
36 jaar

Een van de gebieden die we met de provincie en het waterschap hebben gebouwd bij een praktijkproef

Samenwerking
Overzicht
Communicatief
Pionier
Generalist

Mijn baan

Ik werk als juridisch adviseur bij de gemeente. Het is een nieuwe functie, waar ik als na het meedraaien in een aantal praktijkproeven met de nieuwe omgevingswet ingerold ben. In mijn vorige functie was ik planmaker. Als jurist voelde ik me daar wat minder op mijn plek, maar deze nieuwe functie past mij heel goed.

Ik ben de sleutelfiguur tussen ICT en juristen. Ik werk uit van welke juridische regels we toepasbare regels maken en zorg dat deze passen in het geheel. Als er dingen ontbreken voor de dienstverlening voeg ik deze toe aan het beleid van mijn gemeente. Ik stem de regels af met de gerelateerde overheden.

Mijn doelen

- Beter dienstverlening
- Niet vragen wat we al weten
- Samen met de andere overheidsorganisaties een beter omgevingsloket
- Moet juridisch kloppen
- Iedereen op 1 lijn over wat we de burger vragen

Mijn verantwoordelijkheden

- Eindverantwoordelijk voor de juridische juistheid en volledigheid van de toepasbare regels
- Afstemmen met de planmakers
- De regelbeheerder inhoudelijk aansturen
- Keuzes vanuit de toepasbare regels voorleggen aan juristen en planmakers
- Op de hoogte blijven van de wetgeving en beleid, zowel van de gemeente als van de andere overheidsorganisaties die in onze gemeente een rol spelen.
- Zorgen dat de dienstverlening op niveau is en blijft

Mijn kennis en opleiding

Ik heb een HBO/WO opleiding met een relevante beleidsmatige richting. Ik heb affiniteit met ICT, wetgeving, GEO en juridisch advies.

Mijn zorg

Mijn zorg is dat ik een pionier ben. Nog niet iedereen in mijn organisatie kan mee, nog niet iedereen begrijpt het.

3. Vragen en antwoorden

In dit hoofdstuk worden de verzamelde vragen en antwoorden weergegeven. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in 7 onderwerpen, te weten (I) De bruidsschat, (II) Uitwerking van activiteiten, (III) Wat moet de gemeente doen, (IV) Toepasbare regels en het omgevingsplan, (V) Aanvragen, (VI) Techniek en (VII) Berkeley Bridge.

3.1 De bruidsschat

3.1.1 Omgang met de bruidsschat

Vraag:

Hoe gaan we om met de bruidsschat?

Antwoord:

Het advies is om in het Omgevingsloket in de aanvraagmodule te kijken wat de vragen zijn die worden gesteld en welke bijlagen daarbij worden gevraagd. Vervolgens moet door de gemeente beoordeeld worden of dat voldoende is of dat daar iets aan moet worden toegevoegd.

Een aantal van de bij de werkgroep aangesloten organisaties controleert de bruidsschatregels voor de bouwactiviteiten. Voor de bouwactiviteiten bestaat er een lijst met 10 topactiviteiten. Gevraagd is of deze check ook voor de milieuactiviteiten wordt uitgevoerd en of er voor de milieuactiviteiten ook een lijst met topactiviteiten bestaat. De gemeenten die aanwezig waren hebben aangegeven de check zelf niet te doen vanwege o.a. gebrek aan kennis. De ODWH heeft aangegeven hierover gemeente specifieke afspraken te maken en onderneemt hierop enkel actie in opdracht van de gemeente. Via de volgende link zijn de landelijke top milieuactiviteiten op te halen:

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/beschikbare-informatie-oefenomgeving/>

3.1.2 Toepasbare regels voor indieningsvereisten bruidsschat aanpassen

Vraag:

De gemeente is vrij om de indieningsvereisten naar eigen behoefte bij te stellen. Aan deze indieningsvereisten zijn Toepasbare regels gekoppeld. Wanneer de indieningsvereisten één op één worden overgenomen vanuit de bruidsschat krijgt de gemeente die Toepasbare regels automatisch mee en is het DSO alvast gevuld. Wanneer de indieningsvereisten worden bijgesteld zullen de Toepasbare regels ook moeten worden bijgesteld om het DSO op een volledige manier te vullen. De vraag is dan: Is het mogelijk de indieningsvereisten bij te stellen door simpelweg vereisten te schrappen en daarmee ook de Toepasbare regels te schrappen zodat dit buiten het DSO blijft? Of moeten we, als we aanpassingen gaan doen in de indieningsvereisten zelf, gaan zorgdragen voor de Toepasbare regels?

Met schrappen wordt bedoeld dat de aangeleverde indieningsvereisten meer bevatten dan wat de gemeente nodig heeft.

Antwoord:

In het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) kunnen inderdaad de indieningsvereisten van de bruidsschat worden aangepast, geschrapt of aangevuld zonder het omgevingsplan te wijzigen. Dit kan alleen voor de aanvullende of andere lokale indieningsvereisten in lokale verordeningen. Voorwaarde is ook dat het gaat om activiteiten die in de bruidsschat staan. Doordat de indieningsvereisten meekomen met de bruidsschat, ontstaan er voor deze activiteiten 'haakjes' in

het DSO. Hierdoor kunnen voor deze activiteiten Toepasbare regels worden aangepast aan de eigen lokale verordeningen. De gemeente moet dus inderdaad zelf zorgdragen voor de Toepasbare regels bij aangepaste indieningsvereisten.

De VNG adviseert gemeenten daarom om voor inwerkingtreding van de wet te toetsen of de formulieren die worden meegeleverd uit de bruidsschat overeenkomen met de lokale regelgeving en eventuele ontbrekende vragen toe te voegen.

3.1.3 Indieningsvereisten in de bruidsschat, toestemmingen in lokale verordeningen

Vraag:

Hoe werkt het in het DSO met toestemmingen die weliswaar in het omgevingsplan staan, maar waarbij het toetsingskader in een aparte verordening staat?

Voorbeeld: Vellen van een houtopstand

In artikel 22.299 van de bruidsschat staan de gegevens die je moet aanleveren bij een aanvraag. Die komen in het DSO. Hoe zit het met het toetsingskader? Bij de meeste gemeentes staat dat per 1 juli 2022 nog in een aparte verordening. Hoe wordt dat in het DSO verwerkt? Moeten de gemeenten dit voor 1 juli 2022 aanleveren met Toepasbare regels?

Antwoord:

De VNG adviseert gemeenten om voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet te toetsen of de formulieren die worden meegeleverd uit de bruidsschat (in het tijdelijke omgevingsplan) overeenkomen met de lokale regelgeving en eventuele ontbrekende vragen toe te voegen, zoals de gemeente mogelijk ook al doet in het huidige Omgevingsloket. De bruidsschat bevat aanvraagvereisten voor een aantal activiteiten waarvoor de regels in plaatselijke verordeningen staan, zoals in dit geval kappen. Deze lokale verordeningen maken geen deel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. De regels zijn daarom ook niet zichtbaar in het Omgevingsloket via Regels op de kaart. Omdat het Rijk wel Toepasbare regels levert voor de aanvraagvereisten, komen er voor deze activiteiten wel 'haakjes' beschikbaar. Aan deze 'haakjes' kunnen gemeenten zelf vergunningchecks toevoegen op basis van hun plaatselijke verordeningen.

Meer informatie over Toepasbare regels, lokale verordeningen en Toepasbare regels staat in het document (Top)activiteiten en Toepasbare regels' van de VNG:

- <https://vng.nl/nieuws/voorbeeld-toepasbare-regels-omgevingswet>
- <https://vng.nl/nieuws/topactiviteiten-en-toepasbare-regels>

Meer informatie over het maken en aanleveren van Toepasbare regels staat op de website van het Informatiepunt Leefomgeving:

- <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/>

3.1.4 Instellen van de behandeldienst in het DSO

Vraag:

Voor welke activiteiten is de ODWH de behandeldienst?

Antwoord:

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) biedt de mogelijkheid om per milieubelastende activiteit aan te geven wie de behandeldienst wordt (dit moet per activiteit worden ingesteld). De ODWH is de behandeldienst voor alle activiteiten uit het Bal (basistakenpakket). Dit is door het Rijk al ingesteld. Als de gemeente de bruidsschattaken uitbesteed aan de ODWH, moet de ODWH hiervoor als

behandeldienst worden ingesteld. Dit kan de gemeente zelf doen, maar als het heel veel is kan dit ook door het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) worden gedaan. Het opstellen van deze TR is een verantwoordelijkheid van het Rijk. De behandeldienst kan ingesteld worden op het niveau van activiteiten, dit staat los van de TR. Omdat dit meerdere activiteiten zijn is de ODWH bezig met een traject om dat automatisch in te laten lezen door het IPLO als beheerder van het DSO. Met Nieuwkoop zijn ze dit al aan het oefenen. Alle gemeenten hebben van de ODWH de vraag ontvangen de lijst met (plus)taken vast te stellen. De ODWH laat deze lijst daarna door het IPLO inlezen.

3.2 Uitwerking van activiteiten

3.2.1 Uitwerking activiteit 'Slopen' in het Bbl

Vraag:

Onder het nieuwe recht is slopen bij asbest en meer dan 10m³ opgenomen in het BbL. Onduidelijk is of de VNG met concept regels gaat komen op basis van die juridische regels. Die zijn namelijk voor heel Nederland gelijk.

Antwoord:

In hoofdstuk 7 van het Besluit bouwwerken leefomgeving is de activiteit "Slopen van een bouwwerk of gedeelte daarvan of asbest verwijderen" geregeld. Deze is als rijksregel toepasbaar gemaakt. Dat wil zeggen dat het Rijk de Toepasbare regels aanlevert en beheert en dat de gemeente het bevoegd gezag is voor deze activiteit. De regels zijn op de pre-omgeving te raadplegen.

De sloopactiviteit in de bruidsschat is de planologische sloopactiviteit. Daar is door het Rijk een bestand met Toepasbare regels voor aangeleverd met de indieningsvereisten aanvraag vergunning (wederom te vinden op de pre-omgeving). Er zitten geen Toepasbare regels voor de vergunningcheck bij. Als ervoor gekozen wordt om deze wel te maken, is dit dus alleen voor het planologische deel.

3.2.2 Uitwerken van de activiteit 'Slopen en/of asbest verwijderen'

Vraag:

Hoe kan de activiteit 'Slopen en/of asbest verwijderen' het beste worden uitgewerkt met het oog op de vele verschillende bestemmingsplannen?

Antwoord:

Voor de activiteit 'Slopen en/of asbest verwijderen' heeft de gemeente sowieso de Rijksregels voor slopen en asbest tot haar beschikking. De Toepasbare regels van deze activiteit (zowel check als indieningsvereisten) worden beheerd door het Rijk, de gemeente zal de melding ontvangen. Daarnaast kan de gemeente drie bruidsschatactiviteiten aanvullen met Toepasbare regels. Deze drie takken staan in de Registratie Toepasbare regels en zijn als volgt:

- a. gemeentelijk monument;
- b. bouwwerk slopen;
- c. bouwwerk slopen in een gemeentelijk beschermd of Rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht.

De gemeente moet zichzelf gaan afvragen wanneer initiatiefnemers vergunningplichtig zijn voor het gemeentelijke deel van slopen, in ieder geval totdat dit in het omgevingsplan geborgd is. De vraag is wanneer de gemeente dit gaat realiseren en wat de gemeente in de tussentijd doet.

Met het oog op de verschillende bestemmingsplannen zou het stellen van de volgende Toepasbare regel een uitkomst kunnen zijn: "Voldoet u aan de regels in het bestemmingsplan over slopen?"

Binnen het DSO kunnen de locaties nog niet gelinkt worden aan de verschillende bestemmingsplannen, hier moet dus een uitkomst voor worden gevonden. Een goede oplossing zou zijn om in de toelichting op bovengenoemde Toepasbare regel instructies voor de initiatiefnemer en/of een kaart mee te geven.

Een andere veilige optie zou zijn om slopen in alle gevallen vergunningplichtig te maken en als gemeente na het binnenkomen van de aanvraag te kijken of dit daadwerkelijk nodig is. Met het oog op de leges is dit echter niet wenselijk.

De ODWH heeft een paar afwijkende afspraken over sloopmeldingen met gemeenten. De ODWH is aan het uitzoeken hoe het proces van een sloopmelding loopt (Wat gebeurt er? Waar komt het terecht?). Er moet onderling goed afgestemd worden wie wat doet in de behandeling van de melding. Bijvoorbeeld: asbest (basistaak) ligt bij de ODWH, maar slopen van een bouwwerk bij de gemeente. De ODWH komt bij elke gemeente langs om dit goed te gaan inregelen (ook met het oog op het gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit in het DSO).

3.2.3 Uitwerken van de activiteit 'Woning bouwen'

Vraag:

Hoe kan de activiteit 'Woning bouwen' worden uitgewerkt in Toepasbare regels?

Antwoord:

Met het oog op de verschillende bestemmingsplannen worden er drie opties gezien voor het uitwerken van de activiteit 'Woning bouwen':

- a. Gaat u een woning bouwen? Dan bent u vergunningplichtig.
- b. Woont u in *wijk a*? Neem contact op met de gemeente. Woont u in *wijk b*? Dan bent u niet vergunningplichtig. Woont u in *wijk c*? Dan bent u altijd vergunningplichtig.
- c. Gaat u een woning bouwen? Hier gelden te specifieke regels voor, neem contact op met *balie a*, dan helpen wij u graag verder.

3.2.4 Ontheffing aanvragen

Vraag:

In de APV van onze gemeente is het voor bepaalde activiteiten mogelijk om ontheffing aan te vragen. In de vergunningschecks van het DSO is het, als de conclusie 'verboden' wordt getrokken, niet mogelijk om de initiatiefnemer te wijzen op de mogelijkheid van het aanvragen van een ontheffing. Ook de ontheffing zelf kan niet worden aangevraagd via het DSO. Dit lijkt ons een structurele omissie van het DSO. Is dit een bewuste omissie of is het zo dat de functionaliteit voor ontheffingen wellicht in een latere update van het DSO alsnog wordt gefaciliteerd? En als het een bewuste omissie is, wat is dan daarvoor de argumentatie?

Antwoord:

In het DSO is er zowel bij de uitkomsten van de checks als bij het indienen geen mogelijkheid om een ontheffing op te nemen in de toepasbare regels. Dit is namelijk niet opgenomen als toestemmingstype in de STTR. De reden daarvoor is het feit dat de ontheffing geen instrument is onder de Omgevingswet. Een plicht om voor een bepaalde activiteit een ontheffing aan te vragen in verordeningen die door het overgangsrecht automatisch onderdeel zijn geworden van het omgevingsplan, worden door artikel 4.13 Ow omgezet in een plicht om een omgevingsvergunning aan te vragen.

3.2.5 Toepasbare regels m.b.t. stads of dorpsgezicht

Vraag:

Wie is er nu eigenlijk verantwoordelijk voor het maken van de toepasbare regels voor het slopen van een beschermd stads of dorpsgezicht? De vragen hierover zitten nu ook in het OLO.

Antwoord:

De vergunningcheck in het OLO voor beschermd slopen stads- of dorpsgezicht omvat standaard één vraag: "In wat voor stads-of dorpsgezicht gaat u slopen". Een provincie of gemeente kan vervolgens extra vragen toevoegen en zelf in het kader van lokale regelgeving een conclusie instellen. Dit is eenzelfde werking als voor de andere artikel 2.2 Wabo activiteiten. Het Rijk kan geen vergunningchecks maken voor de activiteiten waarvoor lokale regels gelden. Als gemeente moet men deze toepasbare regels voor de vergunningcheck zelf maken en aanleveren. Dit doet de gemeente dus voor lokale regels die de gemeente nu al aanbiedt via OLO.

3.3 Wat moet de gemeente doen

3.3.1 Toepasbare regels van het Rijk

Vraag 1:

Voor welke van de top-activiteiten ontvangt de gemeente digitale vragenbomen van het Rijk?

Antwoord 2:

Op de website van het IPLO staat het overzicht 'Beschikbare toepasbare en juridische regels op de oefenomgeving'. In dit overzicht staat welke Toepasbare regels (vragenbomen) het Rijk maakt voor alle activiteiten van Rijksregelgeving en de bruidsschat. Per activiteit is aangegeven welke formulieren het Rijk maakt voor aanvragen, melden of informatieplicht en of er Toepasbare regels voor de vergunningcheck komen. In dit overzicht staat ook welke Toepasbare regels nu al beschikbaar zijn en welke Toepasbare regels nog volgen.

- 445 activiteiten in totaal
- 350 Rijksactiviteiten
- **75 bruidsschat voor gemeente**

- 30 met check
- **45 zonder check**

- 3 geen huidig dienstverleningsniveau
- 19 toestemmingsvrij
- 12 lage prioriteit
- **11 lokale regels**

- Activiteit die betrekking heeft op een gemeentelijk monument
- Alarminstallatie hebben
- Bouwwerk slopen
- Handelsreclame maken of voeren
- Houtopstand vellen
- Locaties of bouwwerken gebruiken
- Roerende zaken opslaan
- Slopen in een gemeentelijk beschermd stads- en dorpsgezicht

- Uitweg maken, hebben of veranderen of het gebruik daarvan te veranderen
- Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren
- Slopen in een Rijksbeschermd stads- en dorpsgezicht

3.3.2 Milieuonderdelen

Vraag:

Wat moet er op het gebied van de milieuonderdelen gebeuren?

Antwoord:

Er is geen actie benodigd, behalve als een gemeente aan de slag gaat met het opstellen van het omgevingsplan. Meer informatie hierover is op te halen via de volgende link: https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/beschikbare-informatie-oefenomgeving/?_ga=2.40997025.2031739578.1625642419-698588594.1625642419

3.4 Toepasbare regels en het omgevingsplan

3.4.1 Het (niet) opnemen van regels in het DSO als deze niet in het omgevingsplan staan

Vraag 1:

We zijn bezig met het opstellen van een Verordening Fysieke Leefomgeving, deze zal de komende tijd naast het omgevingsplan bestaan. Kan je daarvoor dan wel Toepasbare regels opnemen in het DSO, omdat je nog geen 'haakje' kan leggen met het omgevingsplan?

Antwoord 1:

Voor activiteiten die zijn opgenomen in de bruidsschat is het mogelijk om bij inwerkingtreding Toepasbare regels in DSO te hebben. Ook voor de activiteiten waar de bruidsschat alleen aanvraagvereisten voor bevat, zoals voor uitritten en kappen. Het vergunningaanvraagformulier hiervoor levert het rijk bij de bruidsschat. Je kan daar zelf een vergunningcheck bij plaatsen en bijvoorbeeld ook een formulier voor de kapmelding als die in de lokale regelgeving is opgenomen.

Voor lokaal geregelde activiteiten die niet in de bruidsschat voorkomen, zoals standplaats innemen, kunnen geen Toepasbare regels in het DSO worden opgenomen zolang die lokale regels niet in het omgevingsplan zijn opgenomen.

Vraag 2:

Kan je alleen maar Toepasbare regels aanleveren als je ook een omgevingsplan aanlevert?

Antwoord 2:

Nee, er zijn activiteiten klaargezet in het Loket (oefenactiviteiten), die activiteiten kan je gebruiken om te oefenen. Wil je met andere activiteiten oefenen, of buiten de gemeentegrenzen (per gebied iets anders)? Dan heb je een omgevingsplan nodig.

Vraag 3:

Wij zijn bezig met het maken van toepasbare regels en wij vroegen ons af of wij bij het maken van toepasbare regels voor activiteiten die nu nog in de gemeentelijke verordeningen zitten nog ergens tegenaan lopen als het gaat om het koppelen van werkzaamheden aan activiteiten? Gaat het goed in het DSO als we geen werkingsgebied koppelen aan die regels uit de verordeningen omdat ze gemeentebreed gelden? De onderliggende vraag is of we toepasbare regels kunnen maken voor regels die nog niet in het definitieve omgevingsplan zitten en als dat kan op welke zaken we dan

moeten letten, omdat de systematiek van de regels in verordeningen niet hetzelfde is als in het uiteindelijke omgevingsplan.

Antwoord 3:

De gemeente kan voor de inwerkingtreding van de wet niet voor alle activiteiten in lokale verordeningen toepasbare regels maken. Technisch gezien kan de gemeente namelijk alleen toepasbare regels maken voor activiteiten die aanwezig zijn in het DSO (in de Registratie toepasbare regels (RTR)). De meeste gemeentelijke verordeningen met regels over de fysieke leefomgeving, zoals de APV, maken juridisch deel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, maar deze verordeningen zijn niet zichtbaar in het DSO. De bruidsschat bevat wel aanvraagvereisten voor een aantal activiteiten waarvoor de regels in plaatselijke verordeningen staan, zoals bijvoorbeeld voor kappen, uitrit maken en reclame maken. Omdat het Rijk toepasbare regels levert voor de aanvraagvereisten, komen deze activiteiten wel al beschikbaar in het DSO. Voor deze activiteiten kan de gemeente daarom voor inwerkingtreding van de wet al toepasbare regels toevoegen op basis van de plaatselijke verordeningen voor vergunningchecks en voor aanvraagformulieren, indien dat nodig is, bijvoorbeeld als er in de gemeente alleen een meldplicht geldt. De gemeente kan dan de toepasbare regels voor de vergunningaanvraag verwijderen en nieuwe toepasbare regels voor de melding aanleveren.

Voor activiteiten uit lokale verordeningen die nog niet aanwezig zijn in het DSO kan de gemeente nog geen toepasbare regels opnemen. Dit kan pas als de gemeente de regels voor deze activiteiten heeft opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Verder is het volgende misschien goed om te weten: aan de activiteiten in de bruidsschat zijn al werkzaamheden en werkingsgebieden gekoppeld. Voor het werkingsgebied geldt dat dit het hele ambtsgebied is van de gemeente.

De gemeente kan voor inwerkingtreding de werkzaamheden bij activiteiten in de bruidsschat aanpassen als de gemeente dat wil, maar het ambtsgebied kan de gemeente niet aanpassen. Geldt voor de regels in de gemeentelijke verordeningen een ander werkingsgebied? Dan kan de gemeente dit pas aanpassen als de gemeente de regels voor deze activiteiten heeft opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Meer informatie over de minimale eisen voor toepasbare regels: <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/minimale-eisen/>

Meer algemene informatie over wat de gemeente precies moet doen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/vullen/gemeenten/>

3.5 Aanvragen

3.5.1 Het indienen van een papieren aanvraag

Vraag:

Blijft het mogelijk om op papier een aanvraag in te dienen?

Antwoord:

Er komt geen wettelijke verplichting dat een vergunningaanvraag via het DSO verwerkt moet worden. Er komt een functionaliteit om een papieren formulier te downloaden, te printen en daarna schriftelijk te versturen. Hiervoor hoeft niet via DigiD of e-Herkenning ingelogd te worden. Deze functionaliteit is op dit moment nog in ontwikkeling, maar zal vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikbaar zijn.

Het invoeren van een aanvraag of omgevingsoverleg (ambtelijk invoeren) in het DSO, zoals dat in OLO wel kan, wordt niet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet gerealiseerd. De verwachting is dat dit in de 2e helft van 2022 wel mogelijk gaat worden. Tot die tijd kan een bevoegd gezag verzoeken die op papier zijn binnengekomen in hun eigen zaak of VTH-systeem opvoeren.

3.5.2 Generiek aanvraagformulier bouwactiviteit

Vraag:

Als je een vergunningcheck start voor bijvoorbeeld een dakkapel begin je de vergunningcheck voor een (specifieke) werkzaamheid 'dakkapel'. Als deze vergunningplichtig is moet je een aanvraag doen voor een (generieke) activiteit; 'bouwactiviteit omgevingsplan'. Als je deze generieke activiteit hebt gekozen krijg je weer de keuze uit specifieke werkzaamheden. Als je deze specifieke activiteit hebt aangevinkt, krijg je toch weer een formulier met generieke indieningsvereisten.

Ik snap de gedachte erachter niet om van specifiek (vergunningcheck) naar generiek (activiteit) weer een specifiek onderdeel aanvinken om dan toch weer bij een generiek formulier uit te komen voor de bouwactiviteit. Op welke manier is het mogelijk om via Toepasbare regels onze dienstverlening te verbeteren? Ik dacht dat dit mogelijk zou zijn door voor specifieke werkzaamheden ook specifieke indieningsvereisten te maken.

Antwoord:

Er zijn twee redenen dat het aanvraagformulier voor de bouwactiviteit generiek is. De eerste is dat de aanvraagvereisten in de bruidsschat generiek zijn geformuleerd. Zie artikel 22.35. Er is daar geen onderscheid gemaakt naar de specifieke bouwactiviteiten. De tweede reden is dat het aanvraagformulier ook bruikbaar moet zijn voor 'grote' bouwactiviteiten, bijvoorbeeld voor het aanvragen van een vergunning voor meerdere woningen met erfafscheidingen. Daarom is gekozen voor één formulier voor alle ruimtelijke bouwactiviteiten. Door aan het begin van het formulier te selecteren voor welke werkzaamheden je een aanvraag wilt indienen wordt het formulier specifiek voor die werkzaamheden. Als je bijvoorbeeld kiest voor 'vlaggenmast plaatsen' dan zal je zien dat de vragen over vloeroppervlak en inhoud van het bouwwerk verdwijnen.

Het Omgevingsloket maakt het helaas niet mogelijk om de werkzaamheid die je bij de vergunningcheck hebt gekozen (bijv. dakkapel) door te geven aan het aanvraagformulier. Daarom moet je als initiatiefnemer bij het aanvraagformulier nogmaals de werkzaamheid selecteren.

Aanvullende vraag:

Wordt hier dan nog naar toe gewerkt? Of blijft het zoals het hierboven is geschetst?

Antwoord:

De werkzaamheden en vergunningchecks zijn gekoppeld aan de specifieke ruimtelijke bouwactiviteiten (dakkapel, erfafscheiding, bijbehorend bouwwerk, enz.). Voor al deze ruimtelijke bouwactiviteiten is er één aanvraagformulier, dat in het loket is te vinden onder de activiteit 'Bouwactiviteit (omgevingsplan)'. De bijgevoegde releasenotes bij de bruidsschat bevatten meer informatie hierover. De laatste versie van de releasenotes is altijd te vinden op <https://iplo.nl/>.

3.5.3 Participatie bij de omgevingsvergunning

Vraag:

De gemeenteraad kan activiteiten aanwijzen waarvoor participatie verplicht is als sprake is van omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Daarnaast kan de gemeenteraad zichzelf met een raadsbesluit als adviseur aanwijzen voor omgevingsvergunningen voor bepaalde gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

- Hoe wordt een aanvrager geïnformeerd als participatie verplicht is bij een omgevingsvergunning?
- Hoe weet hij dat hij voor zijn aanvraag verplicht is participatie toe te passen?
- Hoe weet hij dat de procedure langer kan duren omdat de gemeenteraad een advies moet uitbrengen?

Wordt dit geregeld in het DSO-LV? Zo ja, hoe komt dat er uit te zien? Ik bedoel hier dus niet het algemene vinkje bij de indieningsvereisten. Of worden dit algemene teksten die verwijzen naar de gemeentelijke website? Dit zou wel jammer zijn omdat er dan toch twee informatiepunten naast elkaar gaan bestaan, terwijl het idee was alle informatie omtrent het checken en aanvragen op één plek beschikbaar te stellen.

Antwoord:

Bij het indienen van een omgevingsvergunning in het DSO worden in de laatste stap, voorafgaand het indienen, de participatievragen uitgevraagd. Dit is geregeld in artikel 7.4 van de Omgevingsregeling. Initiatiefnemers moeten bij een vergunningaanvraag antwoord geven op de volgende vragen:

- Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
- Hoe heeft u dat gedaan?
- Wat is daarvan het resultaat?

Dit kan de gemeente zelf ook bekijken op de oefenomgeving (pre-omgeving) van het DSO als men een vergunningaanvraag indient: <https://pre.omgevingswet.overheid.nl/home>

Meer informatie over participatie in de algemene set indieningsvereisten: <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/introductie/landelijke-voorziening/algemene-set-indieningsvereisten-omgevingsloket/>

3.6 Techniek

3.6.1 De functionele structuur

Vraag:

Wat is de functionele structuur?

Antwoord:

De functionele structuur is een omgeving van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) waarin alle gepubliceerde Toepasbare regels staan. Hieronder vallen zowel de Toepasbare regels die meegeleverd worden in de bruidsschat, als de Toepasbare regels die elk bestuursorgaan zelf publiceert. Het is als het ware een kapstok die opgebouwd is uit activiteiten. Een activiteit is een juridisch relevante handeling, mogelijk met rechtsgevolgen. Als een Toepasbare regel gepubliceerd wordt, wordt deze “opgehangen” aan de kapstok met activiteiten. De functionele structuur is te vinden via de volgende link: <https://pre.omgevingswet.overheid.nl/registratie-toepasbare-regels/>.

3.6.2 Het nut van beslistabellen

Vraag:

Wat is het nut van het toevoegen van beslistabellen?

Antwoord:

Door beslistabellen toe te voegen kan je het overzicht houden als je beslissingsrijen aanmaakt om de conclusie van de beslisboom vast te stellen (Let op: beslistabellen en beslissingsrijen zijn twee verschillende dingen). Je kan onder beslistabellen een bepaalde categorie vragen behandelen. Daarbij kan je denken aan de uiterlijke kenmerken van een gebouw of handelsreclame. Beslistabellen leiden op hun beurt ook weer tot beslissingsrijen. Deze beslissingsrijen kan je zien als een soort tussenstap. De verschillende uitkomsten van deze beslissingsrijen (meestal 'ja' of 'nee') kan je dan weer toepassen in de uiteindelijke beslissingsrij bij de conclusie. Dit bespaart veel moeite bij het bepalen van de conclusies die bij alle verschillende uitkomsten van de vragen horen.

3.6.3 Aansluiting

Vraag:

Wat is een aansluiting?

Antwoord:

Een aansluiting is een Toepasbare regel die wordt ingevoegd op een andere Toepasbare regel. Je kan een aansluitpunt zien als een 'optie tot het invoegen van aansluitende regels'. Het Rijk kan bijvoorbeeld een aansluitpunt maken, zodat de gemeente daar haar eigen lokale regels 'onder kan hangen'.

Bijvoorbeeld:

Het Rijk stelt regels op over de indieningsvereisten voor het opslaan van gevaarlijke stoffen en voegt daarbij een aansluitpunt toe. Dit betekent dat de gemeente deze indieningsvereisten mag uitbreiden. De gemeente kan dan bijvoorbeeld vragen of men een extra bijlage wilt toevoegen. Op deze manier bestaat een Toepasbare regel dus uit twee bestuursorganen.

Tot slot is het belangrijk om te beseffen dat 'aansluiting' en 'aansluitpunt' twee verschillende betekenissen hebben. Een aansluiting bevat de regels die het lagere bestuursorgaan zelf toevoegt. Een aansluitpunt is het punt dat wordt 'open gelaten' door het Rijk. Een aansluiting wordt dus aan het aansluitpunt gehangen.

3.6.4 Verschil tussen een aanvraagformulier en een vergunningcheck

Vraag:

Wat is het verschil tussen een aanvraagformulier en een vergunningcheck?

Antwoord:

De vergunningcheck is een Toepasbare regel die aan de hand van vragen en beslistabellen bepaalt of een initiatiefnemer een activiteit mag uitvoeren. Het resultaat van de vergunningcheck is altijd één van de volgende zeven opties: toestemmingsvrij, verbod, vergunningsplicht, meldplicht, informatieplicht, niet van toepassing of neem contact op. Bij een vergunnings-, meld- of informatieplicht zal de initiatiefnemer in het Omgevingsloket worden doorgestuurd naar de indieningsvereisten.

Indieningsvereisten zijn Toepasbare regels die een aanvraagformulier regelen. Indieningsvereisten zijn opgesplitst in drie soorten: indieningsvereisten voor de vergunningsplicht, voor de meldplicht en voor de informatieplicht. Een bevoegd gezag kan dus voor één activiteit drie soorten indieningsvereisten publiceren. In tegenstelling tot de vergunningcheck geven indieningsvereisten geen uitkomst of resultaat; de aanvraag wordt immers naar het bevoegd gezag doorgestuurd. Het bevoegd gezag kan de aanvragen dan zelf beoordelen en afhandelen.

3.6.5 Uitbreiden begrippen/werkzaamheden DSO

Vraag:

Kunnen de begrippen/werkzaamheden die nu in het DSO ingevoerd kunnen worden uitgebreid worden? Zo ja, hoe werkt dat dan?

Antwoord:

Alle overheden maken gebruik van dezelfde werkzaamheden en trefwoorden. Het beheer van werkzaamheden wordt daarom gedaan door een werkgroep met mensen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en vertegenwoordigers van de koepels (de VNG, UvW, het IPO en het Rijk). Gemeenten kunnen zelf geen werkzaamheden aanmaken voor het Omgevingsloket. Wel kunnen zij nieuwe werkzaamheden en trefwoorden aanvragen (zie via de link de richtlijnen) bij het Contentbeheerteam, de gemeente kan deze via het webformulier van IPLO indienen. De gemeente kan ook koppelingen tussen werkzaamheden aanvragen. Een actueel overzicht van alle beschikbare werkzaamheden, trefwoorden en gekoppelde activiteiten is te vinden op de pagina Beschikbare toepasbare regels en behandeldienstinstellingen op oefenomgeving DSO. Beschikbare werkzaamheden zijn ook in te zien via de service Werkzaamheden beheren en via de Stelselcatalogus Omgevingswet(verwijst naar een andere website):

- <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/werkzaamheden-toepasbare-regels/beheer/>
- <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/werkzaamheden-toepasbare-regels/aanvragen/>
- <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/beschikbare-informatie-oefenomgeving/>
- <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ontwikkelaarsportaal/api-register/api/werkzaamheden-beheren/>
- <https://stelselcatalogus.omgevingswet.overheid.nl/werkzaamheden/overview>

3.6.6 Uitbreiden begrippen/werkzaamheden DSO

Vraag:

Hoe langt duur het voordat ik activiteiten die ik gepubliceerd heb kan terugvinden in de RTR?

Antwoord:

Op de dag van bekendmaking biedt de LVBB om 09.00 het omgevingsdocument aan bij Ozon. De levering en verwerking door Ozon is meestal in de ochtend afgerond. De snelheid hangt af van het aantal omgevingsdocumenten dat Ozon moet verwerken. Er gebeuren dan 2 dingen:

- Het omgevingsdocument is te zien in Regels op de kaart.
- De geannoteerde juridische activiteiten worden automatisch verwerkt in de Registratie toepasbare regels (RTR).

Als de datum van inwerkingtreding van het omgevingsdocument in de toekomst ligt, kan de gemeente in de RTR via de filter optie 'Datum Actief' zelf de datum kiezen.

3.6.7 Verwijderen activiteit

Vraag:

Kunnen er ook activiteiten verwijderd worden uit het SDO? (Bijvoorbeeld 'handelsreclame maken of voeren')

Antwoord:

Gemeenten kunnen niet zomaar activiteiten verwijderen. De juridische regels en activiteiten komen beschikbaar vanuit omgevingsdocumenten. De activiteit 'handelsreclame maken of voeren' is een bruidsschatregel en is beschikbaar in het omgevingsplan. Wil de gemeente regels laten vervallen? Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeente dit wijzigen in het omgevingsplan.

De indieningsvereisten voor de vergunning zijn door het Rijk in de vorm van toepasbare regels beschikbaar gemaakt in het onderdeel Aanvragen. Gemeenten hebben voor een aantal activiteiten in de bruidsschat mogelijk extra lokale indieningsvereisten. Dit geldt voor de activiteiten in artikel 2.2, Wabo. Zoals reclame, kappen, uitrit en opslaan van goederen. Controleer daarom of je in het OLO lokale vragen hebt toegevoegd aan het aanvraagformulier. Het Rijk kan ook geen vergunningchecks maken voor activiteiten waarvoor lokale regels gelden. Als gemeente moet men deze toepasbare regels voor de Vergunningcheck zelf maken en aanleveren. Dit moet de gemeente doen voor lokale regels die de gemeente nu al aanbiedt via OLO. Zo behoudt de gemeente het huidige dienstverleningsniveau.

Meer informatie:

- <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/digitaal-stelsel/vullen/gemeenten/>
- <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/minimale-eisen/#hc6f64764-b9fb-7602-daa6-ee6bdb8c4398>

3.6.8 Importeren vragenbomen werkzaamheden/activiteiten

Vraag:

Er is een kruismatrix 'beschikbare toepasbare regels oefenomgeving' beschikbaar vanuit Aan de slag met de Omgevingswet, maar is het ook mogelijk dat we de vragenbomen die gekoppeld zijn aan de werkzaamheden/activiteiten in de oefenomgeving van het DSO kunnen importeren? We hebben geprobeerd deze activiteiten via onze eigen STTR-software te importeren, maar het lijkt alsof deze nog niet beschikbaar zijn.

Antwoord:

Hier kan de gemeente de Terugleverpakketten STTR (downloadbare versie bruidsschat) voor gebruiken. Dit is de zogenaamde downloadbare versie van de bruidsschat voor softwareleveranciers. Er zijn twee terugleverpakketten met STTR bestanden:

- De officiële en geaccepteerde bruidsschat. Hierin zitten alle STTR-bestanden zoals deze zijn geaccepteerd door VNG en UvW. Deze bestanden staan ook in de oefenomgeving van het DSO.
- Een vereenvoudigde set STTR-bestanden van de bruidsschat die op verzoek van enkele softwareleveranciers is samengesteld. Beide terugleverpakketten zijn bedoeld om de STTR-content in de eigen systemen van bevoegde overheden te kunnen laden en/of te bekijken, zodat ermee geoefend kan worden.

Meer informatie: <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/storingen-onderhoud-release-informatie/release-informatie/nieuwe-versie-bruidsschat-releasenotes-september/>

3.6.9 Software voor indienen vergunningsaanvraag

Vraag:

Ik heb een vraag over de indiening van een vergunningsaanvraag of een melding met ingang van de Omgevingswet. Ik heb namelijk begrepen dat als een inwoner (nadat de wet inwerking is getreden) een aanvraag wil indienen voor een vergunning, dit via het DSO-LV gedaan moet worden (en dat dit

de enige weg is). Bij het indienen van een vergunningaanvraag kan met met DigiD ingelogd worden om zo bij een formulier uit te komen waarbij vragen worden gesteld. Nu heb ik vernomen dat dit formulier met vragen wordt opgebouwd met dezelfde software als de 'toepasbare regel software'. Het maken van toepasbare regels is niet wettelijk verplicht, maar komt vooral neer op dienstverlening. Als de formulieren die nodig zijn voor de vergunningaanvragen opgesteld moeten worden net als toepasbare regel, is het dus wel van belang dat elke gemeente met ingang van de Omgevingswet software hiervoor heeft. Klopt dit?

Antwoord:

Wanneer een melding of vergunningsaanvraag digitaal wordt gedaan onder de OW, moet dit via het DSO-LV. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet een gemeente indieningsformulieren kunnen maken en beheren. Dit is punt 5.2 van de lijst minimale eisen en is dus wettelijk verplicht. Dit betekent dat elke gemeente voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet het volgende moet doen om toepasbare regels te kunnen maken:

- Een werkend regelbeheersysteem hebben dat is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- Met het regelbeheersysteem toepasbare regels kunnen maken voor indieningsvereisten.

De koepelorganisaties hebben een bestuurlijke afspraak gemaakt dat de gemeentes hun huidige dienstverleningsniveau moet behouden. Want initiatiefnemers moeten in het Omgevingsloket minimaal dezelfde vergunningchecks en vergunningaanvragen kunnen doen als in het huidige Omgevingsloket online (OLO). Als onderdeel van de zogenaamde bruidsschat wordt ervoor gezorgd dat er bij inwerkingtreding indieningsformulieren beschikbaar zijn voor de landelijke regelgeving en voor de zogenaamde bruidsschat.

Wat dat betekent voor de gemeente is te lezen op: <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/toepasbare-regels-maken-aanleveren/minimale-eisen/>